

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **K.Z.**

ukaranego za wykroczenie z art. 94 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 23 sierpnia 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 15 lutego 2023 r., sygn. akt II W 755/22

uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia K.Z. od popełnienia zarzucanego mu wykroczenia, a kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

K.Z. został obwiniony o to, że w dniu 11 grudnia 2022 r. około godziny 08:10 w miejscowości T. (dr W-470), kierował pojazdem marki R.o nr rejestracyjnym [...], nie mając do tego wymaganego przepisami prawa uprawnienia do prowadzenia pojazdów w postaci prawa jazdy kategorii „B”, tj. o wykroczenie z art. 94 § 1 k.w. We wniosku o ukaranie oskarżyciel publiczny zawarł, w trybie art. 58 § 1 i 2 k.p.w. postulat wydania wobec obwinionego wyroku skazującego bez przeprowadzenia

rozprawy i wymierzenie K.Z. kary grzywny w wysokości 1500 zł oraz orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych objętych kategorią „B” prawa jazdy na okres 6 miesięcy.

Wyrokiem z dnia 15 lutego 2023 r., sygn. akt II W 755/22, Sąd Rejonowy w T., po uwzględnieniu wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, obwinionego K.Z. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę grzywny w kwocie 1500 zł. Nadto orzekł wobec obwinionego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii „B” prawa jazdy na okres 6 miesięcy.

Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się z dniem 18 marca 2023 r., a nie jak wskazano w zarządzeniu wykonania wyroku, z dniem 15 kwietnia 2023 r. (k. 24 akt II W 755/22). Nadmienić w tym miejscu trzeba, że przepis art. 132 § 2 k.p.k. regulujący kwestię tzw. doręczenia pośredniego ma zastosowanie w sprawie o wykroczenie (art. 38 § 1 k.p.w.), tym samym doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem dorosłemu domownikowi - jest skuteczne. Do doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem nie stosuje się obostrzonych rygorów z art. 132 § 4 k.p.k.

Kasację w tej sprawie złożył Prokurator Generalny zaskarżając powyższy wyrok w całości na korzyść ukaranego. W kasacji podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 58 § 2 w zw. z § 1 k.p.w. w zw. z art. 63 § 5 k.p.w., polegającego na uwzględnieniu przez Sąd umieszczonego we wniosku o ukaranie postulatu skazania K.Z. za zarzucane mu wykroczenie z art. 94 § 1 k.w. bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie mu kary grzywny w wysokości 1500 zł oraz orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych objętych kategorią „B” prawa jazdy na okres 6 miesięcy, pomimo iż wniosek oskarżyciela publicznego został sformułowany z rażącą obrazą przepisów prawa materialnego art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 15zzzw pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz.2095), albowiem w dniu 11 grudnia 2022 r., tj. w dacie popełnienia przypisanego K.Z. wykroczenia, na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie

ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2022 r., poz.1025), z dniem 16 maja 2022 r. ustalono, iż w miejsce stanu epidemii - obowiązującego nieprzerwanie od dnia 20 marca 2020 r. - na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej występuje stan zagrożenia epidemicznego, co na mocy art. 15zzzw pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. skutkowało przedłużeniem ważności dokumentu prawa jazdy obwinionego od dnia 21 lutego 2022 r. do dnia upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później, co w konsekwencji spowodowało, że wydany w wyniku uwzględnienia tegoż wniosku prawomocny wyrok również dotknięty jest rażącym naruszeniem wskazanych wyżej przepisów prawa materialnego.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w T. i uniewinnienie K.Z od zarzucanego mu wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma skarżący, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem wskazanych w zarzucie przepisów prawa procesowego, a w ich konsekwencji również prawa materialnego. Otóż zgodnie z art. 58 § 1 k.p.w. oskarżyciel publiczny może, za zgodą obwinionego, przesłuchanego uprzednio w toku czynności wyjaśniających w trybie art. 54 § 6 k.p.w., umieścić we wniosku o ukaranie wnioski o skazanie obwinionego za zarzucany mu czyn bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie mu określonej kary lub środka karnego albo odstąpienie od wymierzenia kary lub środka karnego. Przy czym uwzględnienie przez sąd takiego wniosku jest dozwolone tylko wtedy, gdy w świetle zebranych dowodów wyjaśnienia obwinionego oraz okoliczności popełnienia wykroczenia nie budzą wątpliwości, a cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy. Nie ulega przy tym wątpliwości, że skierowanie przez oskarżyciela wniosku, o którym mowa w art. 58 § 1 k.p.w., nie zwalnia sądu od obowiązku zbadania prawidłowości wniosku, tj. czy spełnione są warunki określone w art. 58 § 2 k.p.w., w tym także tego czy zawarta w nim propozycja reakcji prawnokarnej na wykroczenie jest zgodna z prawem materialnym.

Sąd Rejonowy w T. z obowiązku tego się nie wywiązał, bowiem nie dostrzegł, że wniosek oskarżyciela publicznego został sformułowany z rażąco obraźliwymi przepisami prawa materialnego art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 15zzzw pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2095). W konsekwencji uwzględnienia tego wniosku wydał wyrok dotknięty tym rażącym uchybieniem. W realiach niniejszej sprawy brak było podstaw do przyjęcia, że ważność prawa jazdy K. Z. ustała w dniu 21 lutego 2022 r. (k. 1), a tym samym nie mógł on dopuścić się w dniu 11 grudnia 2022 r. przypisanego wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., polegającego na prowadzeniu bez uprawnień na drodze publicznej pojazdu mechanicznego. Trzeba zauważyć, że w dniu 11 grudnia 2022 r., tj. w dacie popełnienia przypisanego K.Z. wykroczenia, obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2022 r. poz. 1025), które z dniem 16 maja 2022 r. stan epidemii, obowiązujący nieprzerwanie od dnia 20 marca 2020 r., zastąpiło stanem zagrożenia epidemicznego. To zaś, zgodnie z treścią art. 15zzzw pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. skutkowało przedłużeniem ważności prawa jazdy obwinionego do dnia upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później. Stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej dopiero z dniem 1 lipca 2023 r. na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1118), co z kolei oznacza, że ważność prawa jazdy K. Z. ustanie z dniem 29 sierpnia 2023 r. Nie popełnił on zatem w dniu 11 grudnia 2022 r. przypisanego mu wykroczenia, co skutkowało uchyleniem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w T., a wobec oczywistej niesłuszności skazania (art. 537 § 2 in fine k.p.k.), uniewinnieniem obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Orzeczenie o kosztach postępowania w sprawie o wykroczenie uzasadnione jest treścią art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w.

Z tych względów orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

[M.S]

[ł.n]